

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY Volume 8 No. 2 July – December 2014

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่ม
ผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม

**Technology transfer of Good Manufacturing Practice (GMP) of OTOP in Samut-
songkram Province.**

สมเกียรติ กอบัวแก้ว

Somkiat korbuakaew

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2012 ถนนอุทงนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

Faculty of Industrial Technology, Suan Sunandha Rajaphat University

2012 Uthongnok Road Dusit Bangkok 10300

Corresponding author E-mail: somkiat.ko@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้นำกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารและเครื่องดื่มน ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนตัวอย่าง 59 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารและเครื่องดื่มนที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตจังหวัดสมุทรสงครามในครั้งนี้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่าด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาดและด้านสุขาภิบาลอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านเครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ด้านสถานที่ตั้งและอาคารการผลิต และด้านการควบคุมกระบวนการผลิตตามลำดับ

สมเกียรติ กอบัวแก้ว

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557 (97-107)

ผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตในครั้งนี้นำพบว่าผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความรู้ด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตเพิ่มขึ้น และการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ การนำไปใช้และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

Abstract:

The purposes of research were to study the production technology status and Technology transfer of Good Manufacturing Practice (GMP) of OTOP in Samut-songkram Province. The sample included 59 leaders of OTOP in Samut-songkram Province. The research instruments to collect data were questionnaires. The statistic used percentage, arithmetic mean, standard deviation. The results were as follows: The status of OTOP in Samut-songkram Province used GMP were moderate level. The first in maintenance and cleaning, and sanitation were high level. the later was personal hygiene, instrument and machine in process, plant location and establishment, processing control were moderate level respectively. The knowledge of GMP technology transfer for group in this research was higher than pretest. The focuses on the appropriate technology, possibility, technology utilization were highest level.

Keyword : Good Manufacturing Practice (GMP), Technology Transfer, One Tumbol One Product (OTOP)

บทนำ

ปัจจุบันคนทั่วโลกให้ความสนใจกับสุขภาพมากขึ้น อาหารจึงเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่ง ที่หลายฝ่ายเข้ามากำหนดมาตรการควบคุมความปลอดภัยทั้งองค์การระหว่างประเทศ ประเทศคู่ค้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ และผู้บริโภค เป็นต้น ผู้ผลิตอาหารจึงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและปรับกระบวนการผลิตให้มีความปลอดภัยตามกระแสโลก เพราะการที่ผู้ผลิตมีการพัฒนาระบบการผลิตให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายนั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงสินค้าที่ผลิตออกมาจะสามารถขายได้ภายในประเทศ รวมถึงสามารถส่งออกยังต่างประเทศได้ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2544, 7)

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice ; GMP) ซึ่งเป็นเกณฑ์หรือข้อกำหนดขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการผลิตและควบคุมเพื่อให้ผู้ผลิตปฏิบัติตามและทำให้สามารถผลิตอาหาร ได้อย่างปลอดภัย โดยเน้นการป้องกันและขจัดความเสี่ยงที่อาจจะทำให้อาหารเป็นพิษและเป็นอันตรายหรือเกิด ความไม่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค หลักการของหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตจึงครอบคลุมตั้งแต่สถานที่ตั้งของสถานประกอบการ โครงสร้างอาคาร ระบบการผลิตที่ดีมีความปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐานทุกขั้นตอน นับตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนการผลิต ระบบควบคุมตั้งแต่วัตถุดิบ ระหว่างการผลิต ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป การจัดเก็บ การควบคุมคุณภาพและการขนส่งจนถึงผู้บริโภค มีระบบบันทึกข้อมูล ตรวจสอบและติดตามผลคุณภาพผลิตภัณฑ์ รวมถึงระบบการจัดการที่ดีในเรื่องสุขอนามัย (ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 193, 2543)

ดังนั้นคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีการพัฒนาและผลักดันให้หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหารมาใช้ควบคุม การผลิตอาหารทุกประเภททุกระดับ โดยจัดทำเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 193 พ.ศ. 2543 เรื่องวิธีการผลิต เครื่องมือ

เครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต และมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร 2) เพื่อพัฒนามาตรฐานการผลิตอาหารในประเทศให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล 3) เพื่อสร้างความมั่นใจและคุ้มครองผู้บริโภค ในอันที่จะได้รับอาหารที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

“หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นแนวทางการกระทำหนึ่ง ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นสามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศทั้งนี้ ได้แบ่งสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 6 ประเภท คือ 1) อาหาร 2) เครื่องดื่ม 3) ผ้าและเครื่องแต่งกาย 4) เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง 5) ศิลปะ ประติมากรรมและของที่ระลึก และ 6) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร และยา ประกอบกับมีกิจกรรมการคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการผลิตให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดสากล

การที่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ต้องการนำผลิตภัณฑ์ของตนเข้าสู่ตลาดต่างประเทศต้องคำนึงถึงการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพและราคา ประเทศผู้นำเข้า สามารถเลือกซื้อจากประเทศผู้ผลิตหลายๆ ประเทศได้โดยมีการกำหนดมาตรการเรื่องข้อกำหนดคุณภาพสินค้าที่เข้มงวดด้านคุณภาพและสุขลักษณะของอาหารรวมทั้งความปลอดภัยในการบริโภคเป็นเครื่องมือในการต่อรอง ประเทศหรือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าที่ยังไม่พัฒนากระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพจะถูกกีดกันทางการค้า แม้ว่ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จะเป็นผู้ผลิตสินค้านรายเล็กแต่การจัดการสุขภาพและสุขอนามัยที่เหมาะสมเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจจะทำให้อาหารเป็นพิษเป็นอันตรายหรือเกิดความไม่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค ซึ่งหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตเป็นเกณฑ์

หรือข้อกำหนดขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการผลิตและควบคุม เพื่อให้ผู้ผลิตปฏิบัติตามและทำให้สามารถผลิตอาหารได้อย่างปลอดภัย จากข้อมูลในปัจจุบันมีกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในปี พ.ศ.2551 หมวดอาหารมีจำนวนทั้งสิ้น 14140 รายการสินค้า ได้แก่ เครื่องดื่ม เครื่องปรุง ผลไม้ อาหารว่าง อาหารแปรรูป และอื่น ๆ เป็นต้น (ไทยตำบลต่อทศอม, 2550)

จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในปี พ.ศ.2551 หมวดอาหาร มีจำนวนทั้งสิ้น 14140 รายการสินค้า กระจายไปตามภาคต่าง ๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารนั้นเป็นสินค้าที่มีกลุ่มผู้ผลิตจำนวนมากเพราะประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพ มีพืชพันธุ์ธัญญาหารมากมาย อีกทั้งยังมีการบริโภคอาหารแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม การบริโภคของแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้รัฐบาลมีนโยบายมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพสินค้าให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ซึ่งจากการวิจัยของ องค์กรยูเอวี สุวรรณภาคักดิ์ (2546) พบว่าในการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ยังมีปัญหาคือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังอยู่ในระดับต่ำหรือคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เกิดจากผู้ผลิตขาดความรู้ความเข้าใจรวมทั้งขาดข้อมูลด้านกระบวนการผลิต

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีปัญหาอันเป็นข้อจำกัดในด้านของผู้ผลิตไม่มีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน การขาดหลักวิชาการในด้านเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งเป็นผลทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มี การส่งคืนหรือมีการร้องเรียนจากผู้บริโภค เป็นต้น (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, 2550)

ดังนั้นแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้คือจัดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งคำรณ ศรีน้อย (2549) ได้กล่าวว่าการถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นกระบวนการสำคัญในการปฏิบัติและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับไพรัช วงศ์ยุทธไกร (2553) กล่าวว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

จังหวัดสมุทรสงครามมีความอุดมสมบูรณ์และมีศักยภาพในด้านการคมนาคม การเป็นจังหวัดใกล้กรุงเทพมหานคร เน้นการผลิตอาหารทะเล และผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ ศูนย์กลาง การพักผ่อน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางลำน้ำสายหลัก (แม่กลอง) และลำคลองระดับชาติ และท่องเที่ยววิถีชีวิตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมส่งผลให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางการค้าและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการได้เป็นอย่างดี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสงครามได้รายงานไว้ในปัจจุบันจังหวัดสมุทรสงครามมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 70 แห่ง ในทั้งหมดนี้ยังไม่มีผู้ประกอบการรายใดที่ได้รับการประเมินตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีต่อการผลิต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวยังขาดหลักวิชาการในการผลิตและระบบบริหารจัดการที่ดี

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดสมุทรสงคราม โดยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ด้านกระบวนการผลิตและการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่อกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในด้านอาหารในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขต

การวิจัยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้ คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิต และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต ด้านการควบคุมกระบวนการผลิต ด้านการสุขาภิบาล ด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด ด้านบุคลากรและสุขลักษณะผู้ปฏิบัติงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่ม เจ้าของกิจการ หรือผู้แทนของสินค้าผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 70 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่ม เจ้าของกิจการ หรือผู้แทนของสินค้าผลิตภัณฑ์

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 59 คน

ระยะเวลาการดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในช่วงเดือนเมษายน-กันยายน พ.ศ. 2555

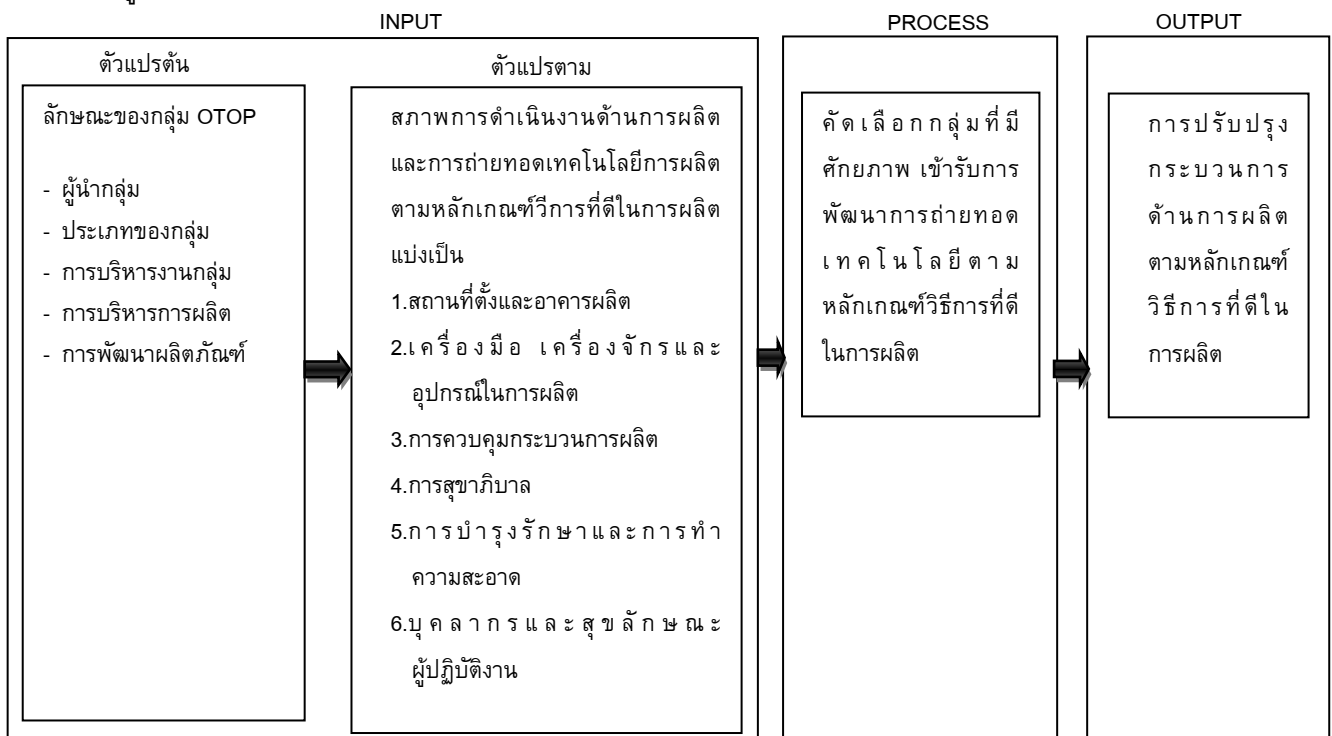
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่ม ประเภทของกลุ่ม การบริหารงานกลุ่ม การบริหารการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย สภาพการดำเนินงานด้านการผลิต และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต แบ่งเป็นด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต ด้านการควบคุมกระบวนการผลิต ด้านการสุขาภิบาล ด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด ด้านบุคลากรและสุขลักษณะผู้ปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาไว้ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกจาก ประธานกลุ่ม เจ้าของกิจการ หรือผู้แทนของสินค้าผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 59 ราย

1.2 เครื่องมือการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต 2) ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต 3) ด้านการควบคุมกระบวนการผลิต 4) ด้านการสุขาภิบาล 5) ด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด 6) ด้านบุคลากรและลักษณะผู้ประกอบการ ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's scale)

1.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความ ถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ได้รับคำแนะนำและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามไปตามที่อยู่ของกลุ่มสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ประเภทอาหาร และเครื่องดื่มในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 59 ชุด หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการส่งกลับคืนมา ทำการวิเคราะห์สรุปผล อภิปรายผล

1.5 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม

การวิจัยระยะที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตสินค้าหนึ่ง

ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้แก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ประกอบการที่มีสภาพการดำเนินงานในระดับปานกลาง จำนวน 55 รายและระดับดี จำนวน 4 ราย จึงคัดเลือกทั้งหมดเข้ารับการอบรมจำนวน 59 ราย

2.2 ผู้วิจัยจัดให้มีการอบรมเรื่องการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตสำหรับผู้ประกอบการ มีกำหนดการ 2 วัน โดยใช้หลักสูตรการฝึกอบรมตามที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงครามกำหนด และเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงครามร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมในครั้งนี้

2.3 เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้และแบบประเมินเพื่อวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ การนำไปใช้ และประโยชน์ ผู้วิจัยนำเครื่องมือทั้งสองชนิด ไปหาความเชื่อมั่น วิเคราะห์หาค่าระดับความยากง่ายและอำนาจจำแนก และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตามสูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 สำหรับแบบประเมิน ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ได้รับคำแนะนำ และจัดทำเป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.4 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบก่อนการอบรม (pretest) และทำแบบทดสอบหลังการอบรม (posttest) และตอบแบบสอบถามหลังการอบรม หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ทำการวิเคราะห์สรุปผล อภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย มี 2 ระยะ ดังนี้

ผลการวิจัยระยะที่ 1

ผลการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปในการดำเนินงานผลิตผลิตภัณฑ์ ทั้งหมด 59 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้นำกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นสมาชิกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 25 หากจำแนกตามประเภทของการผลิต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ร้อยละ 97 และเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 3 หากจำแนกตามประเภทของการดำเนินงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานแบบสหกรณ์ คิดเป็น ร้อยละ 23 รองลงมาคือ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 22 และชมรม คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ หากจำแนกตามระยะเวลาดำเนินการ พบว่า ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินการ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาได้แก่ ระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27 และระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ หากจำแนกตามจำนวนสมาชิก พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในช่วง มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 17 และประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 13 ตามลำดับ หากจำแนกตามการกำหนดแผนการบริหาร ส่วนใหญ่มีการกำหนดแผนการบริหาร คิดเป็นร้อยละ 92 และไม่มีแผนด้านการบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 8 หากจำแนกตามชนิดของแผนด้านการบริหารจัดการ พบว่า ส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านการบริหารจัดการแผนระยะปานกลาง (3-5 ปี) คิดเป็นร้อยละ 45 แผนระยะสั้น (1-3 ปี) คิดเป็นร้อยละ 30 และแผนระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ หากจำแนกตาม การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการวางแผน พบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการวางแผนการ

ปฏิบัติงาน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 94 และไม่ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 6 หากจำแนกตาม เป้าหมายในการดำเนินงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีเป้าหมายการดำเนินการ ในการเพิ่มกำไร คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาได้แก่ เป้าหมายการช่วยเหลือสังคม/ส่งเสริมอาชีพ คิดเป็น ร้อยละ 27 และเพิ่มยอดขาย คิดเป็นร้อยละ 23 ตามลำดับ หากจำแนกตาม การทบทวนการผลิต พบว่า ส่วนใหญ่มีการทบทวนและปรับปรุงแผนงานการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 85 และไม่มีการทบทวนและปรับปรุงแผนงานการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตทำการศึกษา 6 ด้านคือด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต ด้านการควบคุมกระบวนการผลิต ด้านการสุขาภิบาล ด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด ด้านบุคลากรและสุขลักษณะผู้ปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า มีผลการดำเนินงานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานสองด้านอยู่ในระดับมากได้แก่ด้านการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด ($\bar{X} = 3.59$) และด้านสุขาภิบาล ($\bar{X} = 3.54$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านบุคลากรและสุขลักษณะผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.49$) ด้านเครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ($\bar{X} = 3.41$) ด้านสถานที่ตั้งและอาคารการผลิต ($\bar{X} = 3.36$) และด้านการควบคุมกระบวนการผลิต ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ แสดงได้ดังตารางที่ 1

สมเกียรติ กอบัวแก้ว

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557 (97-107)

ตารางที่ 1 แสดงสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต

ลำดับที่	สภาพการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1	สถานที่ตั้งและอาคารผลิต	3.36	0.56	ปานกลาง
2	เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	3.41	0.65	ปานกลาง
3	การควบคุมกระบวนการผลิต	3.34	0.77	ปานกลาง
4	การสุขาภิบาล	3.54	0.69	มาก
5	การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด	3.59	0.77	มาก
6	บุคลากรและสุขลักษณะผู้ปฏิบัติงาน	3.49	0.54	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.66	ปานกลาง

ผลการวิจัยระยะที่ 2

ผลการประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหาร จากผู้ตอบแบบทดสอบและแบบสอบถามพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด 59 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นสมาชิกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 25 หากจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.28 อายุในช่วง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.50 และมีอายุสูงกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.74 ตามลำดับ หากจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 49.15 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.90 และสูงกว่า

ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.95 ตามลำดับ หากจำแนกตามประเภทของกลุ่มสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสินค้าประเภทกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 71.19 และเป็นประเภทกิจการเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 28.81

ผลการประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมตอบแบบทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรมสิ้นสุด พบว่าความรู้ของกลุ่มตัวอย่างหลังการได้รับการอบรมสูงกว่าความรู้ก่อนได้รับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี

รายการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test
ความรู้ก่อนการอบรม (Pretest)	59	21.17	2.05	
ความรู้หลังการอบรม (Posttest)	59	26.32	2.69	13.87*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากรายการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมความเป็นไปได้ การนำไปใช้และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต(GMP) ในครั้งนี้ โดยรวมทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ย 4.77 (S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมากที่สุด และทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อ พบว่าประเด็นรายการด้าน

ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน โดย มีคะแนนเฉลี่ย 4.81 (S.D. = 0.33) รองลงมาได้แก่ด้านการนำไปใช้ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดย มีคะแนนเฉลี่ย 4.75 (S.D. = 0.44) และด้านความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.69 (S.D. = 0.47) แสดงได้ดังตารางที่ 3

สมเกียรติ กอบัวแก้ว

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557 (97-107)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ การนำไปใช้และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ลำดับที่	การประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านความเหมาะสม	4.69	0.47	มากที่สุด
2	ด้านความเป็นไปได้	4.81	0.33	มากที่สุด
3	ด้านการนำไปใช้	4.75	0.44	มากที่สุด
4	ด้านประโยชน์	4.81	0.33	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.77	0.39	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยจากคะแนนเฉลี่ยรายชื่อ พบว่า ประเด็นรายการ การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เป็นประเภทอาหาร ดังนั้นความสะอาดเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญมากที่จะส่งผลต่อการยอมรับและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ดังนั้นทุกกิจการต้องเน้นด้านนี้เป็นสำคัญ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษารูจีภาส โพธิ์ทองแสงอรุณ (2542) ซึ่งได้ศึกษาการรับทราบข้อกำหนดของระบบควบคุมคุณภาพพื้นฐาน สุขลักษณะทั่วไป ของอุตสาหกรรมผักแปรรูป และได้ดำเนินการตามข้อกำหนดในส่วนของการบำรุงรักษาและการสุขาภิบาลถึงร้อยละ 75.64 สำหรับในส่วนประเด็นเกี่ยวกับ บุคลากร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นเกี่ยวกับการสุขาภิบาล มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นเกี่ยวกับ เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นเกี่ยวกับ สถานที่ตั้งและอาคารผลิต มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมกระบวนการผลิต มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ครรชิต อร่ามกิจโพธา (2548) โดยได้ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้ GMP ในโรงงานผลิตอาหารและเครื่องดื่มของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้ GMP ในโรงงานผลิตอาหารและเครื่องดื่มของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในระยะที่ 2 ผลการประเมินผลการประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า รายการที่ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) จังหวัดสมุทรสงครามในครั้งนี้ ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความรู้ด้านการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยตรง ทำให้ผู้เข้ารับการถ่ายทอดมีความตั้งใจรับข้อมูลเพื่อที่จะได้นำไปประยุกต์กับองค์กรของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ กอบัวแก้วและคนอื่น ๆ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและบรรจุภัณฑ์เพื่อความอยู่ดีมีสุข จังหวัดนครนายก พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นหลังจากผ่านการเข้าอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากรายการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ การนำไปใช้และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) ในครั้งนี้

โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจากคะแนนเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ประเด็นรายการด้านความเป็นไปได้ และประโยชน์ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการนำไปใช้ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัยให้นำเสนอข้อเสนอแนะดังนี้

1) ในกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีควรจัดให้มีการศึกษารณด้วยอย่างที่มีความพร้อมในเรื่องการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต โดยนำผู้เข้ารับการถ่ายทอดไปศึกษาดูงานสถานที่จริง ทำให้ผู้รับได้เห็นเป็นรูปธรรมในหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2) ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในการให้คำแนะนำและคำปรึกษา เรื่องการดำเนินงานการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต อย่างใกล้ชิดทุกกระบวนการเพื่อความถูกต้องตามมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดในการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ในสภาพจริงของการดำเนินงานในกลุ่มกิจการการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต จังหวัดสมุทรสงคราม

2) ควรมีการวิจัยสร้างต้นแบบองค์กรการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหาร ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มกิจการการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รายใหม่

3) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ที่มีการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต

4) ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มกิจการการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต ตามขนาดของกิจการ

บรรณานุกรม

ครรชิต อร่ามกิจโพธา. (2548). ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้ GMP ในโรงงานผลิตอาหารและเครื่องดื่มของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

คำรณ ศรีน้อย. (2549). การจัดการเทคโนโลยี (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรวรรณ วิชนโรจน์จรัส. (2548). แนวทางการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองและสภาพความพร้อมปัญหา/อุปสรรคและความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ ของผู้ประกอบการที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง. ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

นันทวัน จันทร์หาว , (2547). ความสำเร็จของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์: กรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอโพธิ์ประทับช้างจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุษฎีศาสตรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นงศ์เยาว์ สุวรรณภาคักดิ์. (2546). ส่วนผสมทางการตลาดของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารแปรรูปจากผลไม้. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ กอบัวแก้ว

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557 (97-107)

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 193. (2543). วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษา.
- พนาไพร มีสติ. (2549). การศึกษาการปรับปรุงกระบวนการผลิตกล้วยตากให้ถูกหลัก GMP กรณีศึกษา: โรงงานกล้วยตากแม่ตะเพียน พบว่าโรงงานกล้วยตากแม่ตะเพียน. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- พอใจ คล่องแคล่ว. (2546). การศึกษาห่วงโซ่อุปทาน หน่วยผลิตผ้าไหม อ.ปักธงชัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพรัช วงศ์ยุทธไกร. (2553, มกราคม-มิถุนายน). การถ่ายทอดเทคโนโลยี. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา. 4(1): 1-3.
- มนกานต์ พรหมวราทร. (2547). การประเมินผลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2548). สถิติวิจัยทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- รุจิภาส โพธิ์ทองแสงอรุณ. (2542). สภาพความพร้อมของอุตสาหกรรมผักแปรรูปในการเข้าสู่ระบบควบคุมคุณภาพพื้นฐานสุขลักษณะทั่วไป. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศิริกาญจน์ วรรณะมานี. (2544). การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต(GMP) ในสถานประกอบการผลิตนมพร้อมดื่มพาสเจอร์ไรส์ : กรณีศึกษาสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในเขตภาคกลาง. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมเกียรติ กอบัวแก้วและคนอื่น ๆ. (2550). รายงานการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและบรรจุภัณฑ์เพื่อความอยู่ดีมีสุข จังหวัดนครนายก. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (ทุนสนับสนุนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม).
- สุวรรณ ศิวาว์ชรพล. (2545). สภาพความพร้อมของอุตสาหกรรมอาหารซึ่งประกอบกิจการจากสัตว์น้ำในการเข้าสู่ระบบคุณภาพพื้นฐานสุขลักษณะทั่วไป. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2544). แนวทางการผลิตอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดี. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- ไทยตำบลดอทคอม. (2550). โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. (Online). <http://www.thaitambon.com/tambon/topcy49prod.asp?CATID=01>, 20 สิงหาคม 2554.
- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์. (2550). ปัญหาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. (Online). <http://www.thairath.co.th/online.php?section=newsthairathonline&content=58715>, 15 กรกฎาคม 2554.
- Open University. (1976). Innovation: problemed possebelittles. London: The open University press.
- Roger, Everett M. (1962). Diffusion of Innovation. New York: The Free press of aleucoe.